

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Sakıp ŞEKER Sicil No : 861

Mühür No: 898

Ankara YMM Odası

Burhan DÜZ Sicil No :1494

Mühür No: 3641

Ankara YMM Odası

Adres : Ahlatlıbel Mah. 1822. Sok. No:70 Çankaya/ ANKARA Tel : (312) 417 05 96 - 489 20 18

Vergi Dairesi : Doğanbey Vergi Kimlik No : 4960640814 Fax: (312) 417 66 73

Web: www.kanitymm.com.tr E-mail : sakipseker@kanitymm.com.tr ; burhan.duz@kanitymm.com.tr

Ankara, 09.03.2020

SÜRKÜLER NO: 2020/14

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATİNE!

2019 Yılına İlişkin Gelir Vergisi Beyannamelerinin 31 Mart 2020 Tarihine Kadar Verilmesi Gerekmemektedir

2019 yılı gelirlerinin 1 Mart 2020 tarihinden itibaren **31 Mart 2020 Salı günü** 23.59 kadar beyan edilmesi ve ilk taksitin 31 Mart 2019, ikinci taksitin 4 Ağustos 2020 Salı gününe kadar (31 Temmuz 2020 Kurban Bayramına denk geldiği için) ödenmesi gerekmektedir.

Zarar edilmiş olsa dahi ticari (basit usule tabi olanlar dahil) ve mesleki kazanç sahipleri ile kazancı gerçek usulde tespit edilen (defter tutan) zirai kazanç sahipleri her hal ve taktirde yıllık beyanname vermek zorundadır.

Ölenlerin gelir vergisi beyannamesinin ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde varisleri tarafından verilmesi gerekir. (GVK; Md.92)

A- 2019 Yılı Gelirleri İçin Uygulanacak Gelir Vergisi Tarifesi

18.000TL'ye kadar	15%
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	20%
98.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL, (ücret gelirlerinde 148.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL), fazlası	27%
500.000 TL'nin 98.000 TL'si için 22.760 TL, (ücret gelirlerinde 500.000 TL'nin 148.000 TL'si için 36.260 TL), fazlası	35%
500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 163.460 TL, (ücret gelirlerinde 500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 159.460 TL), fazlası	40%

7194 Sayılı Kanun ile GVK'nın 86'ncı maddesinde yapılan değişiklikle gelir vergisi tarifesinin 4. Gelir dilimini (500 bin lira) aşan ücret geliri olanlar 2019 yılı gelirlerinin beyanında bu tarife değişmeden önceki tarifeyi dikkate alacaklardır. Diğer bir ifade ile 500 bin TL'nin üzerinde ücret geliri beyan edenler, ücret gelirleri için %35 oranını uygulayacaktır.

B- Yıllık Beyannameden İndirilecek Bağış, Eğitim, Sağlık Harcamaları İle Sigorta Primlerine İlişkin Açıklamalar

1. Şahıs Sigorta Primleri

Beyan edilen gelirin %15'ini ve **asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak** şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **hayat sigortalarına** ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi **şahıs sigorta primlerinin %100'ü** gelirden indirilebilir. Bireysel emeklilik sigortasına ödenen katkı payları yıllık beyannamede indirilemez. Beyan

edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutar esas alınacaktır.

Eş ve çocuklar ayrı beyanname veriyorsa söz konusu ödemeler kendi beyannamelerinde gösterilir. İndirim konusu yapılacak primler toplamı, asgari ücretin brüt yıllık tutarını aşamaz (2019 yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı **30.700,80-TL**’dir)

2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları

Beyan edilen **gelirin % 10’unu aşmaması**, Türkiye’de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan **eğitim ve sağlık harcamaları** yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden indirim konusu yapılabilir. Bu uygulamada, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan ve 18 yaşını tamamlamayan çocuklar ile eğitim görmekte olup 25 yaşını aşmayanlar çocuk sayılmaktadır.

Eğitim giderlerinden maksat, eğitim ve öğretim kurumları, anaokulu ve kreşlere eğitim amacıyla yapılan ödemeler ile eğitim amaçlı kurs ücretleri, okul servis ücretleri, kitap ve kırtasiye alımları için yapılan harcamalar ile öğrencilerin özel yurt ve pansiyonlarda kalmaları durumunda ödenen tutarlar vergi indirimine esas alınacaktır.

Teşhis ve/veya tedavi sürecinde yapılan muayene, tahlil, ameliyat, fizik tedavi ve hastane giderleri ile ilaç, sağlık malzemesi, gözlük ve lens alımları gibi **sağlık harcamaları** vergi indirimine konu edilebilecektir.

Vakıf üniversitesinde öğrenim gören çocuklar için ödenen okul ücreti, vakıf üniversiteleri kurumlar vergisi mükellefi olmaması nedeniyle vergi indirimine konu harcama olarak kabul edilmeyecektir. Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı hastanelerde yapılan sağlık harcamaları, hastane döner sermayesinin kurumlar vergisinden muaf olması halinde vergi indirimine konu olmayacaktır.

Eğitim ve sağlık indiriminin hesabında, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutarın %10’u esas alınacaktır.

3. Bağış ve Diğer İndirimler

Beyan edilen gelirin **%5’ini aşmayan** bazı bağış ve yardımlar ile okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu gibi tesislerin yapımı için devlete veya ilgili kurumlara yapılan bağışların **tamamı** kazanç tutarını aşmamak şartıyla gelir vergisi beyannamesinden indirilebilir. (GVK, Md.89) Bağış ve yardımların yıllık beyannameye vergiye tabi gelirden indirilmesi için öncelikle beyannameye zarar beyan edilmemiş olması gerekmekte olup söz konusu kanun maddesinde yazılı kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılması ve dönem içinde gider yazılması gerekmektedir.

4. Matrah Artırımında Bulunan Mükelleflerde Önceki Yıl Zararlarının Mahsubu

Gerek 6736 sayılı gerekse de 7143 sayılı Kanununun 5 maddesinin 5-ğ bendinde “ Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararın %50 sini 2016 (7143 sayılı kanuna göre 2019) ve izleyen yıl karlarından mahsup edilemez.” Hükmü yer almaktadır. Bu nedenle 6736 ve 7143 sayılı kanundan yararlanan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu hususa dikkat etmeleri gerekmektedir.

C- 2019 Yılında Elde Edilen Kira Gelirlerinin Beyanı

2019 yılında elde edilen;

- Mesken kira gelirinin 5.400TL’yi,

- İşyeri kira gelirleri üzerinden **vergi kesintisi yapılanlardan**, kira gelirlerinin brüt tutarının 40.000TL’yi aşması halinde,

Kira gelirlerinin yıllık gelir vergisi beyannamesi ile bildirmesi zorunludur.

40.000TL’lik sınırın aşılmış aşılmadığı tespit edilirken, gelir vergisi tevkifatına tabi kira gelirleri ile mesken kira gelirinin 5.400TL’lik istisnayı aşan kısmı birlikte dikkate alınacaktır.

Ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek zorunda olanlar, beyana tabi olsun veya olmasın 2019 yılı gelirleri **148.000.-TL**'yi aşanlar yukarıda belirtilen **5.400TL**'lik konut kira geliri istisnasından faydalanamazlar.

2019 yılı içerisinde tevkifata tabi tutulmamış ve istisna uygulanmayacak gayrimenkul sermaye iradı toplamı **2.200TL**'yi aşmayanların beyanname vermeleri gerekmektedir.

Beyan edilecek kira tutarı, kira geliri elde edilen gayrimenkulün emlak vergi değerinin %5' inden az olmaması gerekir. Binaların mal sahiplerinin usul (alt soy) furu (üst soy) veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi. (Konutların; çocuk, anne, baba, büyük baba, büyük anne ve kardeşlere kira almadan tahsis edilmesi halinde emsal kira bedeli hesaplanmaz.) Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli, bu mal ve hakların maliyet bedelinin % 10'udur.

Konutlardan elde edilen kira gelirleri beyan edilmez veya eksik beyan edilirse, **5.400 TL**'lik istisnadan yararlanılamaz. Gayrimenkul sermaye iradı getiren mal ve haklar **ticari bir işletmeye dahil bulunduğu** takdirde bunların iratları ticari kazanç hükümlerine göre hesaplanır.

2019 yılı için beyan edilecek gayrimenkul sermaye iratlarında götürü gider oranı **%15** olarak uygulanacaktır.

D- 2019 Yılı İçerisinde Elde Edilen Menkul Sermaye İratlarının Beyanı;

1- Mevduat Faizi, Repo ve Fon Gelirleri

Mevduat faizi, repo ve yatırım fonu gelirleri **tevkifata tabi olması nedeniyle tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.**

2- Hisse Senedi Alım Satım Kazancının Vergilendirilmesi

Borsada işlem gören hisse senetlerinin bir yıl, işlem görmeyenlerin iki yıl elde tutulduktan sonra satışlarından elde edilen kazançlar vergiden istisnadır.

Borsada kayıtlı hisse senetleri alışından itibaren bir yıl içinde satıldığı takdirde, aracı kurum tarafından 14.11.2008 tarihinden itibaren 2008/14272 sayılı BKK uyarınca %0 (sıfır) oranında gelir vergisi kesintisi yapılmaktadır. Borsa gelirlerinden vergi kesilmemekle birlikte, elde edilen kazanç beyan edilmeyecektir.

Borsada işlem görmeyen hisse senetlerinin alış tarihinden itibaren iki yıl içerisinde satışından elde edilen kazancın beyan edilmesi gerekmektedir. Bu tür değer artışı kazançlarında istisna söz konusu değildir. Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlardaki istisna tutarı ise **14.800.- TL**'dir. İki yıl geçtikten sonra satıştan elde edilen kazancın tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

4- Temettü (Kar Payı) Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Elde edilen hisse senedi temettü gelirinin $\frac{1}{2}$ ' si vergiden istisnadır. Kar payının brüt tutarının $\frac{1}{2}$ 'si 40.000.- TL'yi aştığı takdirde beyanname verilmesi gerekmektedir. Beyanname verilmesi halinde gelirin tamamı üzerinden tevkif yoluyla ödenen vergi beyanname üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

5- Ücret Gelirinin Yıllık Beyanname ile Beyan Edilmesi

Tek bir işverenden ücret alınması halinde tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir. Birden fazla işverenden ücret alan ve birinci işverenden **sonraki işverenden/işverenlerden** aldıkları ücretlerin toplamı **40.000,-TL**'yi aşanlar, ilk işverenden alınan ücretler de dahil olmak üzere ücretlerin tamamını yıllık gelir vergisi beyanname ile beyan etmek zorundadırlar. Birden fazla işverenden ücret alanlar 40.000 TL nin hesabında dikkate almayacakları ilk ücreti kendileri serbestçe belirleyeceklerdir.40.000.- TL'nin hesabında vergiye tabi diğer gelirler dikkate alınmayacaktır.(**Bkz.Örnek:5**)

6- Devlet Tahvili ve Hazine Bonolarından Elde Edilen Faizlerin Vergilendirilmesi

01.01.2006 tarihinden önce **TL cinsinden** ihraç edilmiş olan devlet tahvil faizlerinde indirim oranı (%22,58/%19,92=%113,35)%**100'ü aştığından beyan edilmeyecektir.**

Dövizle endeksli devlet tahvillerinde ise indirim uygulanmayacaktır.**01.01.2006 tarihinden sonra ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonusu** faiz gelirlerinden vergi kesintisi yapıldığı için bunlardan elde edilen faiz tutarına bakılmaksızın beyan edilmeyecektir.

Menkul kıymetlerin vergilendirilmesi konusunda yukarıda belirtilen **indirim oranı** ve istisna ticari işletmeye ait (kurumlar dahil) kıymetler için geçerli değildir. Ticari işletme bünyesinde elde edilen devlet tahvili ve hazine bonusu faiz gelirlerinin tamamı vergiye tabidir. Ayrıca, ticari işletme bünyesinde elde edilen mevduat faizleri, repo kazançları ve fon satış karları vergiye tabi tutulacaktır. Kesilen vergiler beyanname üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

Yurt içinde satılan tahvil ve Eurobond faiz gelirlerinin 40.000.- TL'yi geçmesi halinde beyanı gerekmektedir.

E- Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Aşağıda görülen menkul sermaye iratları tutarı ne olursa olsun beyan edilmez. Diğer gelirler nedeniyle verilen beyannameye de dahil edilmez.

Menkul Sermaye İradı Türü	Beyan Durumu	Özellikleri
Mevduat faizleri	Beyan dışı	Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında vergi kesintisine tabi tutulmuşlardır. Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir.
Özel Finans Kurumlarınca (Katılım Bankaları) kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları		
Repo Kazançları		
Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler	Beyan dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir
Kurumlar vergisi mükelleflerince 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilen kazançların dağıtım halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar payları	Beyan dışı	İstisna
Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.(Bedelsiz hisseler)	Beyan dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir
Bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarları	Beyan dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir

F- Değer Artışı Kazançları ve Arızı Kazançların Beyanı

5 yıl içinde elden çıkarılan taşınmazlar ile süresine bakılmaksızın ortaklık haklarının veya paylarının elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar GVK'nun mükerrer 80. Maddesine göre değer artışı kazancı olarak vergiye tabidir. Gayrimenkullerin elden çıkarılmasından doğan kazancın tespitinde maliyet bedeli endekslemesi yapılabilecektir. Bu tür kazançların 2019 yılında **14.800.-TL'si** gelir vergisinden istisnadır. **Miras veya bağış** yoluyla intikal eden taşınmaz ve diğer varlıkların satışından elde edilen kazançlar ise gelir vergisine tabi değildir.

Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinde belirtilen arızı kazançların ise 2019 yılında **33.000.- TL'si** gelir vergisinden istisna edilmiştir.

G- Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi

6824 sayılı Kanununun 4. maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun yeniden düzenlenen mülga mükerrer 121. Maddesiyle 01.01.2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi uygulamasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme çerçevesinde indirim uygulanacak beyanname dahil son üç yıla ait **vergi beyannamelerinin süresinde verilmiş olması** gerekmektedir. İndirim şartlarını taşıyan mükellefler, **2018 yılı ve bundan sonraki** yıllarda yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinin %5'i oranında vergi indirimi beyanname üzerinde hesaplanan vergiden indirmek suretiyle gösterecektir. İndirim hakkı nedeniyle iade doğması halinde, iade tutarı mükellefin bir yıl içinde doğacak vergi borçlarına mahsubunda kullanılabilir. Bir tam yıl içinde mahsubu talep edilmeyen verginin iadesi mümkün değildir.

Uygulamadan **ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabilmektedir.** Gayrimenkul sermaye iradı, ücret ve diğer kazanç ve iratların beyanı üzerine tahakkuk eden gelir vergileri ile bu gelirlerin ticari, zirai ve mesleki kazanç nedeniyle verilen yıllık beyanname ile beyan edilmesi halinde bu gelirlere isabet eden gelir vergilerinde %5 vergi indirimi uygulanmayacaktır. Vergi indirimi tutarı, her hal ve takdirde 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde 1.400.000 TL den fazla olamayacaktır.

7194 sayılı Kanun ile GVK'nın mükerrer 121 nci maddesinde yapılan değişiklikle 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere bazı değişiklikler yapılmıştır. Buna göre, beyannamenin verildiği tarihte vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergi borcu bulunmayanlar söz konusu indirim hakkından yararlanabilecektir. 1.000.- TL'nin altında vadesi geçmiş vergi borcunun bulunması söz konusu indirim hakkından yararlanılmasına engel değildir. Süresinde verilmesi gereken beyannamelere damga vergisi beyannameleri dahil değildir.

H- Konuya İlişkin Örnekler:

Örnek 1: İki ayrı şirketten kar payı olan şirket orağının gelirleri aşağıdaki gibidir:

2019 da Elde Edilen Gelir	Tutar (TL)
..... Ltd. Şti'nden Kar Payı (Brüt)	20.000
.....A.Ş.'den Kar Payı (Brüt)	30.000
Toplam Gelir	50.000
İstisna (1/2)	25.000
Matrah	25.000

2019 yılında başka bir geliri bulunmayan mükellefin kar paylarının ½'si GVK'nın 22. maddesine göre vergiden istisna olup, kalan kısım (25.000 TL) 40.000 TL'yi aşmadığı için yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir. Şirketlerden elde edilen kar paylarının toplamı 80.000 TL olsaydı, ½'si 40.000 TL, GVK'nın 103. Maddesindeki tarifenin ikinci gelir dilimi olan 40.000 TL'yi aşmadığı için yine beyanname verilmeyecektir. Kar paylarının brüt tutarı 80.000.-TL'yi aştığı takdirde menkul sermaye iradı için beyanname verilmesi ve şirket bünyesinde tevkif edilen verginin tamamının hesaplanan vergiden mahsup edilmesi, mahsup edilemeyen kısmın ise mükellefe iade edilmesi gerekmektedir.

Örnek 2: Şirket ortağı mükellef (F)'nin gelirleri aşağıdaki gibidir:

Kar payı (Net)	50.000.TL
Alacak faizi	15.000.TL
Toplam	65.000.TL

Kar payından %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmış olup, kar payının brüt tutarı (50.000/0,85) 58.823,5 TL'dir. Bu tutar üzerinden kesilen %15 oranındaki vergi 8.823,5 TL'dir. Mükellef GVK'nın 22. Maddesi uyarınca kar payının ½'si olan 29.411,75 TL'yi beyan edecek, ancak kesilen 8.823,5 TL gelir vergisinin tamamını hesaplanacak vergiden mahsup edecektir. Mükellefin sadece kar payı olsaydı beyan edilecek gelir tutarı 40.000 TL'nin altında kaldığı için beyan edilmeyecekti, Ancak kesinti suretiyle vergilendirilmeyen 15.000 TL alacak faizi 2019 yılı için beyanname verme sınırı olan 2.200 TL'yi aştığı için 15.000 TL'nin tamamının beyan edilmesi gerekmektedir. Beyana tabi gelir toplamı (29.411,75 +15.000)= 44.411,75 TL olduğundan, kar payının da beyannameye dahil edilmesi gerekmektedir. Buna göre beyanname bilgileri aşağıdaki gibi olacaktır:

Kar Payı	29.411,75
Alacak faizi	15.000,00
Matrah	44.411,75
Hesaplanan vergi	8.291,17
Kesinti yoluyla ödenen vergi	8.823,50
İadesi gereken	532,33

Örnek 3: Serbest meslek faaliyetinde bulunan mükellefin ayrıca tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri bulunmakta olup gelirleri aşağıdaki gibidir:

Serbest meslek kazancı	50.000.TL
İşyeri kira geliri (Brüt)	22.000.TL
Toplam	72.000.TL

Serbest meslek kazancı ve işyeri kira geliri toplamı 40.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri 40.000 TL'nin altında kalmakla birlikte beyana dahil edilecektir. Mükellef kira gelirinden %15 oranında götürü gideri indirebilecektir. Buna göre beyannamenin aşağıdaki şekilde düzenlenmesi gerekmektedir:

Serbest meslek kazancı	50.000.TL
İşyeri kira geliri (%15 götürü gider indirilmiş)	18.700.TL
Matrah	68.700.TL
Hesaplanan Vergi	14.660 TL
Kesinti yoluyla ödenen vergi (72.000*%20)	(-)14.400 TL
Ödenecek vergi	260 TL

Örnek 4: Bayan (A), 2019 yılında üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

Birinci işverenden alınan ücret	50.000.TL
İkinci işverenden alınan ücret	30.000.TL
Üçüncü işverenden alınan ücret	12.000.TL
Toplam	92.000.TL

Birinci işverenden alınan ücret toplama dahil edilmeyecek olup, 2 nci ve 3 üncü işverenden alınan ücretler toplamı (30.000+12.000=) 42.000 TL, 2019 yılında 40.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için 92.000 TL ücret gelirinin tamamı beyan edilecektir. 3. işverenden alınan 12.000 TL ücret olmasaydı ikinci işverenden alınan 30.000 TL ücret beyana dahil edilmeyeceği gibi mükellef hiç beyanname vermeyecekti.

Örnek 5:

Bay (D)'nin 2019 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret	80.000.TL
İkinci işverenden alınan ücret	20.000.TL
Konut kira geliri	20.000.TL
İşyeri kira geliri (Brüt)	10.000.TL

İkinci işverenden alınan ücret, 40.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından toplam 100.000 TL ücret geliri beyan edilmeyecektir.

Kira gelirlerinin istisna hariç brüt tutarı (30.000 – 5.400=) 24.600 TL, 40.000 liranın altında kaldığı için sadece 20.000 TL konut kira geliri beyan edilecek, tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri beyana dahil edilmeyecektir. Gelirleri toplamı 148.000.- TL'yi aşanlar 5.400.-TL'lik istisnadan yararlanamayacaktır. **Kira gelirinde götürü gider oranı %15 olarak uygulanacaktır.**

Konut ve işyeri kira geliri toplamı 40.000 TL beyan haddini aşmış olsaydı, tevkifata tabi tutulmuş olan işyeri kira geliri de konut kira geliri ile birlikte beyan edilecek; hesaplanan vergiden tevkif yoluyla ödenen vergiler mahsup edilecekti.

Örnek 6: Bay (F), 2019 yılında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri, mevduat faizi ile birlikte konut kira geliri elde etmiştir.

İşyeri kira geliri (Brüt)	20.000.TL
Konut kira geliri	15.000.TL
Mevduat faizi (vergisi kesilmiş)	10.000.TL

Öncelikle Mevduat faizi geliri vergi kesintisi yapıldığı için, tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

Konut kira gelirinden 5.400 TL istisna düşülecek olup, kalan 9.600 TL tutar (gerçek veya götürü gider usulüne göre safi kazanç) beyan edilecektir. İşyeri kira geliri ise, elde edilen gayrimenkul sermaye iradı toplamı (20.000 + 15.000 - 5.400)= 29.600.-TL, 40.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından beyannameye dahil edilmeyecek, konut kira geliri ise 5.400 TL'yi aştığı için beyan edilecektir.

Örnek 7: Mükellef Bay (Z), 2016 yılında 250.000 TL'ye satın aldığı konutu 2019 yılında kiraya vermiş ve **gerçek gider usulünü** seçmiştir. Mükellefin gelir vergi beyannameğine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Gelir Türü	Tutar (TL)
Kira Geliri	18.000
Gerçek Gider Tutarı	20.000
-Amortisman (250.000*%2=)	5.000
-İktisap Bedelinin %5'i (GVK 74/4)(iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde)	12.500
-Emlak Vergisi	2.500
İstisnaya İsbet Eden Kısım (20.000*5.400/18.000=)	6.000
Gerçek Gider Tutarı (20.000-6.000=)	14.000

Beyan	
Kira Geliri	18.000
İstisna (Konut) (-)	5.400
Gerçek Gider Tutarı (-)	14.000
Zarar(Gider Fazlalığı)	1.400
Vergiye Tabi Matrah	0

Buna göre mükellef Bay (Z) 2019 yılında beyanname verecek ancak herhangi bir vergi ödemeyecektir. Gider fazlalığı kiraya verilen konutun iktisap bedelinin %5'inden kaynaklandığından 1.400.- TL zarar, izleyen yılda zarar olarak dikkate alınmayacaktır.

Örnek 8: Mükellef Bay (M)'nin 2019 yılında elde ettiği gelirleri aşağıdaki gibi olup çocuğu için kreshe 5.000.-TL, kendisi ve eşi için toplam özel sağlık sigortası primi 15.000.-TL ödemiştir.

2019 Elde Edilen Gelir	Tutarı (TL)
Konut Kira Geliri	50.000
Birinci İşveren Brüt Ücret Geliri	150.000
İkinci İşveren Brüt Ücret Geliri	45.000
Toplam	245.000

Mükellef Bay (M) nin ikinci işverenden aldığı ücretin brüt tutarı 40.000.-TL'yi geçtiği için ücret gelirlerinin tamamı konut kira gelirleri de dahil edilerek 2019 yılında beyan edilecektir. Birinci ve ikinci işverenden aldığı AGİ hariç ücretlerden yıl içinde toplam 45.410 TL vergi kesintisi yapılmıştır.

Konut kira geliri beyan edilirken mükellefin toplam gelirleri **148.000.- TL**'yi aştığı için 5.400.- TL tutarındaki konut kirasına ilişkin istisnadan yararlanılamayacaktır. Beyanı gereken 245.000.-TL'den eğitim gideri olan 5.000.-TL, beyanı gereken gelirin **%10'unu aşmadığından** tamamı indirilebilecektir. Ayrıca, eşi ve kendisi için ödediği 15.000.-TL şahıs sigorta primi yıllık asgari ücretin brüt tutarı olan **30.700,80 TL'yi aşmadığından** sigorta priminin tamamı indirim konusu yapılacaktır. Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları indirim konusu edilmemelidir.

Şahıs sigorta primlerinin beyan edilen gelirin %15'ine kadar olan kısmı asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmamak şartıyla indirilebilir. Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait (**birikimli hayat sigorta primlerinin** %50'si, ölüm, kaza, hastalık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primlerinin ise %100'ü beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan **30.700,80 TL** tutarını aşmamak şartıyla beyana tabi gelirlerinden indirilebilir. (GVK, Md.89)

Ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde ücretliye ait asgari geçim indirimi ücret bordrosu üzerinde yıl içinde dikkate alındığından asgari geçim indirimi mahsup edilmeden önceki vergi tevkifatı tutarı beyanname üzerinden mahsup edilecektir. Özel sağlık sigortası primi ücret gelirlerinden daha önce indirildiği takdirde yıllık beyannameye ayrıca düşülmeyecektir. Örnekte, özel sağlık sigorta priminin ücret gelirinden daha önce indirilmediği kabul edilmiştir.

Beyan	TL
Gelirler Toplamı (Brüt Ücret + Konut Kira)	245.000
Konut Kira Götürü Gider (50.000 x %15=) (-)	7.500
Eğitim Gideri (-)	5.000
Özel Sağlık Sigortası Primi (-)	15.000
Ücret Gelirine Ait SGK İşçi Payı+İşsizlik (195.000*%15=) (-)	29.250
Vergiye Tabi Matrah	188.250
Hesaplanan Gelir Vergisi	54.347,50
Ücretler nedeniyle Kesinti Yoluyla Ödenen Toplam Vergiler	45.410
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi	8.937,50

NOT: Ücret gelirlerinin beyanında ücret bordrosunda gösterilen **vergi matrahı** dikkate alınmalıdır. Ayrıca SGK primi işçi payı düşülmemelidir. Örnekte ücret gelirlerinden SGK primi işçi payının düşülmediği kabul edilmiştir. Normal durumlarda işçi payı bordro üzerinde düşülür.

Örnek 9: Mükellefin 2019 yılı gelirleri aşağıdaki gibidir:

Birinci işverenden elde edilen ücret geliri	46.000 TL
İkinci işverenden elde edilen ücret geliri	42.000 TL
Tam mükellef kurumdan elde edilen brüt kar payı	90.000 TL
Alacak faizi	6.000 TL
Mevduat faizi	52.000 TL

Katılım Bankasından kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları	45.000 TL
Beyan edilecek gelir toplamı (46.000+42.000+45.000+6.000)	139.000 TL

Mükellef yıl içinde (Tam mükellef kurumdan elde edilen kar payından 13.500 + Birinci işverenden 10.520 + İkinci işverenden 8.360=) 32.380 TL tevkif suretiyle vergi ödemiş olsun. Buna göre;

a) Birinci işveren hariç, ikinci işverenden alınan ücret tutarı 40.000 TL'lik beyan sınırını aştığından birinci işverenden alınan ücret geliri dahil ücret gelirinin tamamı olan 88.000 TL beyan edilecektir. Mükellefin tam mükellef bir kurumdan elde ettiği kesintiye tabi tutulmuş 90.000 TL'lik kar payının yarısı gelir vergisinden istisna olup kalan 45.000 TL GVK'nın 86/c maddesi hükmü gereğince 40.000 TL'lik beyanname verme sınırını aştığından beyan edilecektir.

b) Ücret gelirlerinin beyanında, ücret geliri 40.000 TL'nin hesabında dikkate alınmayacaktır. Kar payının brüt tutarı 80.000 TL'nin altında kalmış olsaydı, tevkif suretiyle vergilendirilen bu gelir beyannameye dahil edilmeyecekti. Beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, kurum bünyesinde karın dağıtım aşamasında yapılan vergi kesintisinin tamamı (istisnaya isabet eden kısım dahil) mahsup edilecektir.

c) GVK'nın 86/1-d maddesine göre kesinti ve istisna uygulamasına tabi olmayan menkul sermaye iradı toplamının 2019 yılı için 2.200 TL'yi aşmaması halinde beyan edilmemesi gerekmektedir. Örnekte 6.000 TL alacak faizi kesinti ve istisna uygulanmayan bir gelir olup, bu gelirin toplamı 2019 yılı için beyanname verme sınırı olan 2.200 TL'yi aştığından, 6.000 TL'nin tamamı da beyan edilecektir.

d) Mevduat faizi ve katılım bankasından elde edilen kar zarara katılma payı beyannameye dahil edilmeyecektir.

Daha fazla bilgi için Müşavirliğimize başvurunuz.

Saygılarımızla.

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.